

Region Midtjylland

**Orientering om rapport vedr. sundhedscentre i Region
Midtjylland**

Bilag

**til Regionsrådets
møde den 23. maj 2007**

Punkt nr. 16

Sundhedscentre i Region Midtjylland

**Afrapportering fra temagruppen
vedr. sundhedscentre
i Region Midtjylland**

1. maj 2007

Sundhedscentre i Region Midtjylland

Baggrunden for temagruppen om sundhedscentre i Region Midtjylland, er arbejdet med sundhedsaftalerne med kommunerne. Temagruppen én ud af de i alt 8 nedsatte tema-grupper.

I det følgende beskrives de sundhedscentre, der eksisterer eller er ved at blive etableret i kommunerne rundt i regionen.

Der indledes med en oversigt over kommuner med sundhedscentre for at skitsere kom-munes størrelse, de primære sundhedsydeler i kommunerne i form af antal praktiseren-de læger, speciallæger og fysioterapeuter samt nærmeste hospital og hospitalstilbud.

Sundhedscentrene beskrives udfra et fælles koncept med fokus på områder som visioner, formål, tilbud, indhold, teoretisk ramme, pædagogiske principper, henvisningskriterier, organisering, fysiske rammer, økonomi, samarbejdspartnere, tidsplan og fremtidsper-spektiver.

Temagruppen vil fortsætte som en ERFA-gruppe på tværs af kommuner og region med henblik på udveksling af information, erfaringer, vidensdeling og lign. 2-3 gange om året. Der kan afholdes teamdage efter behov for forskellige interesserede.

Der vil ske opdatering af beskrivelserne ved afsendelse af mail hvert kvartal til repræsen-tantten i temagruppen med henblik på eventuelle opdateringer.

På de følgende sider er en beskrivelse af de forskellige sundhedscentre:

- Side 7: Forebyggelses- og Rådgivningscenter i Skive Kommune
- Side 9: Skanderborg Sundhedscenter
- Side 12: Struer Kommune
- Side 15: Sundhedscenter, Horsens Kommune
- Side 19: (Sundhedshus Randers) Randers Kommune
- Side 23: Sundheds- og Patientskolen Grenaa
- Side 27: Sundhedscenter – Holstebro Kommune
- Side 32: SundhedsCenter Århus
- Side 36: Sundhedscenter Vest – Ringkøbing-Skjern Kommune
- Side 39: Livsstilscentret - Regionshospitalet Brædstrup
- Side 44: Herning Sundhedscenter
- Side 45: Samsø Sundhedscenter
- Side 48: Odder Kommune Sundhedscenter

Til sidst i materialet er vedlagt en kort vejledning til de enkelte spørgsmål i konceptet samt en oversigt over temagruppens medlemmer.

Version: 3. udgave - 1. maj 2007

Kommunefakta

	Antal Indbyggere*	Areal i km ² **
Skive Kommune	48.368	691
Skanderborg kommune	54.153	440
Struer Kommune	22.752	175
Horsens Kommune	76.612	189
Randers Kommune	91.961	800
Norddjurs Kommune	38.352	194
Holstebro Kommune	56.204	351
Århus Kommune	294.954	469
Ringkøbing- Skjern Kommune	57.818	-
Herning Kommune	82.935	541
Samsø Kommune	4.125	114
Odder Kommune	21.332	225

* Udtræk fra Danmarks Statistik pr. 1. januar 2005

** Udtræk fra Netborger.dk

Primære sundhedstilbud

	Antal praktise- rende læger*	Antal speciallæger*	Antal fysioterapeuter*
Skive Kommune	42	7	28
Skanderborg Kommune	44	7	24
Struer Kommune	16	1	13
Horsens Kommune	114	17	36
Randers Kommune	65	17	39
Norddjurs Kommune	35	4	17
Holstebro Kommune	43	10	30
Århus Kommune	235	79	144
Ringkøbing- Skjern Kommu- ne	42	2	26
Herning Kommune	35	15	49
Samsø	2	1	3

Kommune			
Odder Kommune			

* Oplyst af Primær Sundhed – antal ydere i de enkelte kommuner.

Hospitalstilbud

	Tilknyttet hospital (Klynge)	Tilbud
Skive Kommune	Regionshospitalet Vi- borg/Skive/Kjellerup	Ortopædkirurgisk afdeling Organkirurgisk afdeling Karkirurgisk afdeling Øre-, næse-, halsafdeling Kvindeafdeling Kæbekirurgisk afdeling Regional specialtandpleje Medicinsk afdeling Neurologisk afdeling Børneafdeling Reumatologisk afdeling Fysio- og ergoterapi Øjenklinik Fertilitsklinik Arbejdsmedicinsk klinik
Skanderborg Kommune	Regionshospitalet Silkeborg	Medicinsk afdeling Ortopædkirurgisk afdeling Kirurgisk afdeling Gynækologisk/Obstetrisk afdeling
Struer Kommune	Hospitalsenhed Vest	Børneafdeling Ergoterapi- og Fysioterapiafdeling Gynækologisk/obstetrisk Afdeling Kirurgisk Afdeling Medicinsk Afdeling Neurologisk Afdeling Nuklearmedicinsk Afdeling Onkologisk Afdeling Ortopædkirurgisk Afdeling Reumatologisk Afdeling Urinvejskirurgisk Afdeling Øjenafdeling Øre-, næse- og halsafdeling
Horsens Kommune	Regionshospitalet Horsens	Fertilitsklinik, IVF Kvindeafdeling Livsstilscentret Medicinsk afdeling Organkirurgisk afdeling Ortopædkirurgisk afdeling Psykiatrisk afdeling
Randers Kommune	Regionshospitalet Randers	Børneafdeling Ergo- og fysioterapi Gynækologisk/Obstetrisk Afdeling Jysk Sexologisk klinik Medicinsk Afdeling Organkirurgisk Afdeling

		Ortopædkirurgisk Afdeling Øjenklinikken Øre-, næse- og halsklinik
Norddjurs Kommune	Regionshospitalet Randers Regionshospitalet Grenå	Børneafdeling Ergo- og fysioterapi Gynækologisk/Obstetrisk Afdeling Jysk Sexologisk klinik Medicinsk Afdeling Organkirurgisk Afdeling Ortopædkirurgisk Afdeling Øjenklinikken Øre-, næse- og halsklinik
Holstebro Kommune	Hospitalsenhed Vest	Børneafdeling Ergoterapi- og Fysioterapiafdeling Gynækologisk/obstetrisk Afdeling Kirurgisk Afdeling Medicinsk Afdeling Neurologisk Afdeling Nuklearmedicinsk Afdeling Onkologisk Afdeling Ortopædkirurgisk Afdeling Reumatologisk Afdeling Urinvejskirurgisk Afdeling Øjenafdeling Øre-, næse- og halsafdeling
Århus Kommune	Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	Kirurgisk Center Medicinsk Center Kræftcenter Neurocenter
Ringkøbing-Skjern Kommune	Hospitalsenhed Vest	Børneafdeling Ergoterapi- og Fysioterapiafdeling Gynækologisk/obstetrisk Afdeling Kirurgisk Afdeling Medicinsk Afdeling Neurologisk Afdeling Nuklearmedicinsk Afdeling Onkologisk Afdeling Ortopædkirurgisk Afdeling Reumatologisk Afdeling Urinvejskirurgisk Afdeling Øjenafdeling Øre-, næse- og halsafdeling
Herning Kommune	Hospitalsenhed Vest	Børneafdeling Ergoterapi- og Fysioterapiafdeling Gynækologisk/obstetrisk Afdeling Kirurgisk Afdeling Medicinsk Afdeling Neurologisk Afdeling Nuklearmedicinsk Afdeling Onkologisk Afdeling Ortopædkirurgisk Afdeling Reumatologisk Afdeling Urinvejskirurgisk Afdeling

		Øjenafdeling Øre-, næse- og halsafdeling
Samsø Kommune	Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	Kirurgisk Center Medicinsk Center Kræftcenter Neurocenter
Odder Kommune	Regionshospitalet Horsens	Fertilitetsklinik, IVF Kvindeafdeling Livsstilscentret Medicinsk afdeling Organkirurgisk afdeling Ortopædkirurgisk afdeling Psykiatrisk afdeling

Forebyggelses- og Rådgivningscenter i Skive Kommune

Centrets navn	Forebyggelses- og Rådgivningscenter i Skive Kommune
Visioner	At sikre en effektiv og rettidig indsats over for en række ud-satte borgere samt borgere generelt. Visionen er formuleret som en del af projektbeskrivelsen, idet centeret er en del af et 3 årigt projekt under Styrelsen for Social Service.
Formål	At skabe en organisatorisk ramme for varetagelse af en sammenhængende og tværfaglig forebyggelses- og rådgivningsindsats på tværs af social-, sundheds- og skoleområdet.
Tilbud/indhold	Centeret er virtuelt og skal fungere som en IT-baseret idé central med fokus på <ul style="list-style-type: none"> • igangsættelse og drift af sundhedsfremmende tilbud • samarbejdsrelationer vedrørende forebyggelse, sundhedsfremme og rådgivning internt i kommunen • samarbejdsrelationer vedrørende forebyggelse, sundhedsfremme og rådgivning på tværs af sektorer • vidensdeling og kompetenceudvikling på tværs af indsatser, faggrupper og sektorer
Den teoretiske ramme	
Pædagogiske principper	
Henvisningskriterier	Da centeret er virtuelt kan der søges oplysninger om tiltag og kontaktpersoner via hjemmesiden www.skivesund.dk
Organisering	Forebyggelses og rådgivningscenterprojektet er placeret i Social og arbejdsmarkedsafdelingen og projektleder er Sundhedschef Eva Henriksen. Til projektet er tilknyttet akademisk projektmedarbejder Jakob From Høeg.
Fysiske rammer	
Økonomi	591.000,- kr. over 3 år.
Samarbejdspartnere	Centeret arbejder tværsektoriel og de tilknyttede projekter repræsenterer: kommunens forskellige forvaltninger, praktiserende læger, arbejdsmedicinsk klinik i Skive, lokale apoteker, regionen (hospital og jordemødre), frivillige organisationer, lokale ungdomsuddannelser.
Evaluering og dokumentation	Der foreligger en projektbeskrivelse og centeret følges af Styrelsen for Social Service og evalueres af Rambøll management.

Links og henvisninger	www.skivesund.dk
Udviklingsbehov	I løbet af de tre år projektet varer, udvikles og afprøves specielt de it-baserede tiltag, og der arbejdes på at sikre en fast etablering efter projektperiodens ophør.
Tidsplan	Projektet er planlagt at vare fra 1/3 2006 til 31/5 2009.
Hvad er fremtids-perspektiverne til år 2010	Se ovenstående
Status	Se hjemmesiden
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Eva Henriksen evhe@skivekommune.dk eller Jakob From Høeg jfho@skivekommune.dk

Skanderborg Sundhedscenter

Centrets navn	Skanderborg Sundhedscenter Skanderborg Sundhedscenter er et regionalt sundhedscenter, hvor Silkeborg Centralsygehus/Hammel Neurocenter (SC/HN) står for ambulatoriedriften. I det følgende angives det, hvad der gælder for Sundhedscentret samlet set, og hvad der gælder for ambulatorierne særskilt.
Visioner	Visionen for ambulatorierne på Sundhedscentret relaterer sig til visionen for SC/HN formuleret af sygehusledelsen: Visionen er at fastholde og udvikle en position på sygehusmarkedet, hvor vi bliver valgt af et stigende antal patienter, fordi der er udbredt respekt om og tillid til vores <ul style="list-style-type: none"> • sundhedsfaglige kvalitet, udvikling og forskning • evne og vilje til at leve vores værdier i mødet med patienten • evne til at fastholde og udvikle markedsmæssige fordele • evne til at opdyrke og tiltrække nye sundhedsfaglige segmenter
Formål	At imødekomme patientens behov for undersøgelse, behandling, pleje og rehabilitering gennem trygge patientforløb, der bygger på udvikling, forskning, respekt, ansvarlighed, engagement, dialog og patientinddragelse. Det er SC/HN`s klare mål, at alle i Skanderborg føler sig godt og professionelt behandlet på sundhedscentret.
Tilbud/indhold	Skanderborg Sundhedscenter rummer følgende tilbud: Praktiserende læger, speciallæger (øre-næse-halslæge, neurolog), tandlæge/-kirurg, psykolog, diætist, fysiotapeut, kirropraktor, zoneterapeut, naturlæge, psykiatri (både amtslig og kommunal). Psykiatri med både psykiatere, sygeplejersker, psykologer, socialrådgiver og socialpædagoger tilknyttet. Socialpsykiatri (den kommunale psykiatri) driver på 2. sal en genbrugsbutik - Dragkisten - samt har et værested - SkanVær - for sindslidende, hvor man kan beskæftige sig med forskellige aktiviteter. Endvidere træffes Høreinstitut, Taleinstitut samt Alkoholrådgivning efter forudgående aftale. Skanderborg Kommune har i stueetagen Kernehuset Bellis for efterlønnere og pensionister samt driver en cafe med daglig åbningstid. Yderligere findes der på Skanderborg Sundhedscenter et Ak-

	<p>tivitetsudvalg, som afholder 8 - 10 foredrag årligt, alle sundhedsrelaterede.</p> <p>Desuden drives ambulatorierne af SC/HN og tæller følgende tilbud: Medicinsk Ambulatorium, Ortopædkirurgisk Ambulatorium, Gynækologisk/Obstetrisk Ambulatorium, Kirurgisk Ambulatorium, Røntgen Ambulatorium, Jordemodercenter, Blodbank og laboratorium.</p>
Den teoretiske ramme	
Pædagogiske principper	
Henvisningskriterier	For ambulatoriernes vedkommende: Via praktiserende læge.
Organisering	SC/HN driver Skanderborg Sundhedscenter og bemandet ambulatorierne på stedet. Driften koordineres i tæt samarbejde med Brugerrådet på sundhedscentret bestående af borgerrepræsentanter og repræsentanter fra de praktiserende læger.
Fysiske rammer	<p>Skanderborg Sundhedscenter har til huse i det i 1988 nedlagte Skanderborg Sygehus på Sygehusvej 7.</p> <p>Samlet erhvervsareal: 6060 m²</p>
Økonomi	Sundhedscentret har ikke noget samlet budget.
Samarbejdspartnere	Sundhedscentret er i praksis et samarbejde mellem SC/HN, praktiserende læger, kommunale, amtslige samt frivillige aktører.
Evaluering og dokumentation	Hvad angår ambulatorierne er disse underlagt de samme evalueringskrav og dokumentationskrav som de afdelinger på SC/HN, som respektive ambulatorier hører under.
Links og henvisninger	www.skanderborg-sundhedscenter.dk www.silkeborgcentraltsygehus.dk
Udviklingsbehov	Der ligger en opgave i en samordning og koordinering af patientrettede tilbud og borgerrettet tilbud. Desuden har Skanderborg Kommune et ønske om at henlægge alle aktiviteter vedr. genoptræning, forebyggelse og sundhedsfremme til sundhedscentret.
Tidsplan	
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010	

Status	
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Fuldmægtig Anne Mette Vejgaard, ledelsesstabben på Silkeborg Centralsygehus

Struer Kommune

Centrets navn	Sundhedscenteret i Struer er ikke navngivet. Bygningerne er under renovering og forventes taget i brug 1. juni 2007.
Visioner	<p>Struer Byråd har d. 27. marts 2007 vedtaget en sundheds-politik, hvor visionen er:</p> <p>"Sundhed er en del af hverdagen for alle i Struer Kommune – uanset sociale tilhørsforhold. Struer Kommune placerer sig i toppen i Region Midtjylland, når det gælder borgernes sundhed."</p> <p>Sundhedspolitikken kan læses her.</p>
Formål	<p>Sundhedscenteret i Struer er et midlertidigt sundhedscenter, som bemandes af Sundhedsafdelingen (Forebyggende hjemmebesøg, Genoptræning, Sundhedsfremme og forebyggelse samt Høreomsorg). Det Frivillige Samråds sekretariat forventes at få en kontorplads i sundhedscenteret.</p> <p>Sundhedscentret skal sikre en helhedsorienteret, kvalitativ, dokumenteret og omkostningseffektiv indsats samt sikre samarbejde med interne og eksterne aktører på sundhedsområdet.</p> <p>Der er i sundhedspolitikken udpeget en række fokusområder og herunder mål, som Sundhedscentret særligt skal arbejde med i de kommende år:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sund livsstil 2. Sundhed i skolen og i daginstitutionen 3. Sundhed på arbejdsplassen 4. Bevægelse og oplevelser i naturen 5. Social ulighed i sundhed 6. Patientrettet forebyggelse 7. Udvikling og dokumentation
Tilbud/indhold	<ul style="list-style-type: none"> ○ Genoptræning efter både Lov om social service og Sundhedsloven ved 5 træningsterapeuter og en funktionsleder for træning ○ Afklarende sundhedssamtaler med det formål at afdække borgers behov, ønsker og motivation for hjælp til livsstilsændringer mv. (forventes iværksat fra efteråret 2007) ○ Lærings- og mestringstilbud til patienter med kronisk sygdom (tilbuddet forventes åbent i august 2007)

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Åbent rygeafvænnningstilbud (i samarbejde med Struer Apotek) samt særlige rygeafvænnningstilbud til særlige målgrupper. ○ Forebyggende hjemmebesøg til borgere over 75 år ved sundhedsmedarbejder (sygeplejerske) ○ Høreomsorg til borgere, der er bruger af høreapparat eller anden form for høre hjælpemiddel v. høreomsorgsassistent (sygehjælper) ○ Tobaksforebyggelsesprojekt i 2007 og 2008 i samarbejde med Holstebro, Lemvig og Skive. Projektkoordinatoren er ansat i Struer Kommune.
Den teoretiske ramme	
Pædagogiske principper	
Henvisningskriterier	
Organisering	<p>Struer Kommune har nedsat et særskilt sundhedsudvalg og en sundhedsafdeling / et sundhedscenter.</p> <p>Rammen for opgaveløsningen på sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet kan læses her.</p> <p>Rammen for opgaveløsningen på genopræningsområdet kan læses her.</p>
Fysiske rammer	<ul style="list-style-type: none"> • Genopræningslokale • Undervisningslokale (til 16 personer) • Lokale til individuel rådgivning • Kontorfaciliteter til afdelingens/centrets fastansatte og til projektleder(e) i aktuelle projekter samt til sammenslutningen af frivilligorganisationer i Struer Kommune
Økonomi	Struer Kommune er ejer af de bygninger, som det midlertidige sundhedscenter skal etablere sig i for en periode på forventeligt 2-3 år.
Samarbejdspartnere	<ul style="list-style-type: none"> • Lægepraksis i Struer Kommune • Hospitalsenhed Vest • Afdelingen for Regionalt Samarbejde • Region Midtjyllands Sundhedsafdeling • Center for Folkesundhed, Holstebro Afdelingen. • Omkringliggende kommuner (specielt de 6 nuværende kommuner i det tidligere Ringkøbing Amt) • Patientforeninger • DGI (partnerskabsaftale under opbygning) • Det Frivillige Samråd i Struer Kommune • Struer Kommunes afdelinger og institutioner

Evaluering og dokumentation	
Links og henvisninger	Struer Kommunes har for nylig etableret sig med en IKM-afdeling (information, kommunikation og marketing), som aktuelt forestår en professionalisering af kommunens hjemmesider. Hjemmesiden kan ses <u>her</u> . www.struer.dk
Udviklingsbehov	
Tidsplan	Der er igangsat en proces på det politiske niveau mht. etablering af et varigt sundhedscenter, hvor der samarbejdes mellem mange forskellige aktører på sundhedsområdet.
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010	En plan for indsatserne i 2007 foreligger i juni 2007, mens der sideløbende udarbejdes en sundhedsplan frem til og med 2010.
Status	
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Aase Nielsen Afdelingsleder, MPM Sundhedsafdelingen, Struer Kommune tlf. 9684 8360 / 2945 2621 naa@struer.dk <i>Aase Nielsen, 27-04-2007</i>

Sundhedscenter, Horsens Kommune

Centrets navn	Sundhedscenter, Horsens Kommune
Visioner	Horsens kommune ønsker at videreudvikle og videreføre sundhedsfremme og forebyggelsesindsatsen i forlængelse af kommunens forpligtelser som SUND BY i relation til WHO deklarationen.
Formål	<p>At etablere et murstensløst sundhedscenter på tværs af centrale enheder med henblik på at forbedre sundhedstilstanden blandt kommunens borgere gennem tilvejebringelse af evidensbaserede, omkostningseffektive og velkoordinerede sundhedstilbud så tæt på borgeren som muligt.</p> <p>At sundhedscentret bidrager til at sikre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sammenhængende patientforløb ▪ Styrket kvalitet i indsatsen ▪ Metodeudvikling ▪ Styrket tværfaglighed i opgaveløsningen ▪ Styrket faglig rekruttering ▪ Økonomiske stordriftsfordele
Tilbud/indhold	<p>Sundhedscentret består af to dele:</p> <p>Det Kommunale Sundhedsteam</p> <p>Teamet varetager sundhedsfremmende og forebyggende indsatser for borgere med KOL, type II diabetes, overvægtige børn, etniske minoriteter samt astma / allergi.</p> <p><u>KOL</u></p> <p>Henvisning via egen læge eller Lungeambulatoriet. Målgruppen er stratificeret i samarbejde med Lungeteamet så borgere med mild – moderat KOL kommer på kursus i kommunalt regi, mens svær og meget svær henvises til Lungeskolen på sygehuset.</p> <p>Kurset varer 8 uger, 2 gange 1½ time per uge.</p> <p>Undervisningen tilfører den enkelte viden, konkrete redskaber samt handlemuligheder for en bedre hverdag med KOL. Halvdelen af lektionerne er fysisk træning.</p> <p><u>Type II diabetes</u></p> <p>Henvisning via egen læge eller Diabetesambulatoriet.</p> <p>Kurset varer 8 uger, 2 gange 2 timer per uge.</p> <p>Undervisningen tilfører den enkelte viden, konkrete redskaber samt handlemuligheder for en bedre hverdag med diabetes. Halvdelen af lektionerne er fysisk træning.</p> <p><u>Overvægtige børn</u></p> <p>Kursusforløb over 12 uger, hvor børnene mødes 2 gange 1½ time per uge og forældrene deltager 1½ time per uge.</p> <p>For børnene vil fokus være på motion, mens forældrene primært vil blive undervist i kost og sundhed.</p> <p>Børnene præsenteres for mange forskellige motionsformer af instruktører fra de lokale frivillige foreninger og klubber.</p>

	<p><u>Etniske minoriteter</u> Kvinder med anden etnisk baggrund end dansk tilbydes kursusforløb på 9 uger, 2 gange 1-1½ time per uge med blandet fysisk træning og kostvejledning.</p> <p><u>Astma-allergi</u> Der afholdes en temadag for målgruppen.</p> <p><u>Rygestopkurser</u> Kurser afholdes ud fra Kræftens bekæmpelses vejledning. Kan være selvstændige forløb eller som supplement til et af de ovennævnte kurser.</p> <p>AKUT-STUEN 3 senge til ældre medicinske patienter, som er for syge til at være hjemme, men for raske til at være på sygehuset. Det lægelige ansvar har egen læge, der også er henviser. Opholdet varer i op til 14 dage.</p>
Den teoretiske ramme	<p>Vi tager udgangspunkt i "Det brede sundhedsbegreb", der ifølge WHO beskriver sundhed som fysisk, psykisk og socialt velbefindende og ikke alene fravær af sygdom. Tilrettelæggelsen af kurserne sker på baggrund af eksisterende evidens på området.</p>
Pædagogiske principper	<p>Vi tager udgangspunkt i den indledende samtale, hvor den enkelte deltager selv sætter mål for kurset. Under kurset får deltagerne den teoretiske viden om deres sygdom, men vi vægter højt at omsætte teori til praksis for derigennem at motivere den enkelte til adfærdsændringer. Respekt for det enkelte individ og deres aktuelle livssituation er kimen til dialogen. Undervisningen foregår på hold med ca. 8 deltagere med samme diagnose med henblik på erfaringsudveksling og netværksdannelse.</p>
Henvisningskriterier	<p><u>For borgere med KOL</u> Mild – moderat KOL målt i stabil fase jvf. GOLD-guidelines.</p> <p><u>Type II diabetes</u> Diagnosiceret diabetes Begge grupper skal kunne transportere sig til kursusstedet.</p> <p><u>Overvægtige børn og deres forældre</u> Barnet går i 3. klasse og er overvægtig målt på BMI.</p> <p><u>Akutstuen</u> Borgere med akut forværring af sygdom, så de ikke er i stand til at klare sig i eget hjem, trods hjælp fra hjemmeplegen. Der er behov for observation, pleje eller ukompliceret behandling i en akut fase.</p>
Organisering	<p>En administrativ projektkoordinator. Det Kommunale Sundhedsteam har egen daglig ledelse og er personalemæssigt ledet af sundhedscenterchef i distrikt Nord. Teamet består af en klinisk diætist, en fysioterapeut samt en sygeplejerske, der er teamleder.</p>

	<p>Akutstuen har egen daglig ledelse og er personalemæssigt ledet af sundhedscenterchef i distrikt Brædstrup.</p> <p>Teamet består af 2 sygeplejersker, 2 social- og sundhedsassistenter og 2 social- og sundhedshjælpere.</p> <p>Projektet har en styregruppe samt en Følgegruppe.</p> <p>Projektet er administrativt forankret i "Voksen og Sundhed", politisk under Udvælgelserne for Sundhedsfremme og Forebyggelse.</p>
Fysiske rammer	Det Kommunale Sundhedsteam har kontor på Ceres centret. Undervisningen foregår i eksisterende lokaler i kommunen samt ved leje af lokaler på institutioner.
Økonomi	7,4 mill. kr. fra Puljemidler samt egenbetaling på 800.000 kr.
Samarbejdspartnere	<p>De praktiserende læger Regionshospitalet Horsens Apotekerne i kommunen Sund By Patientforeninger Lokale foreninger, klubber Vejle amt – Region Midtjylland Kommunale forvaltninger Livsstilscentret i Brædstrup Århus Universitet</p>
Evaluering og dokumentation	<p>I forhold til den enkelte sker der løbende evaluering af forskellige eksakte kvantitative og kvalitative parametre.</p> <p>Desuden spørgeskema i forhold til kursusforløb samt SF36.</p> <p>Halvårlig statusrapport til Styregruppen.</p> <p>SIF evalueringer for Indenrigs- og sundhedsministeriet alle centre, der har fået puljemidler.</p> <p>Vi dokumenterer i IT-system AVALEO, som vi også snart kan benytte som kommunikation værktøj.</p> <p>Akutstuen benytter omsorgssystemet VITAE til dokumentation samt spørgeskemaer vedr. tilfredshed med opholdet.</p>
Links og henvisninger	www.horsenskom.dk/sundhedogsygdom
Udviklingsbehov	Samarbejdet på tværs af sektorer. Der et behov for en gensidig forståelse for den organisatoriske ramme de forskellige aktører arbejder i.
Tidsplan	Projektet stopper 31. december 2007.
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010	Der er politisk ikke taget stilling til, om projektet i sin nuværende eller ændret form skal fortsætte. Den beslutning forventes taget senest efterår 2007
Status	Kursusforløbene opstartet i marts 06 vedr. KOL og Diabetes – nye hold begynder løbende. Børnehold 1 startede uge 40 / 06, hold 2 uge 2 / 07. Etniske kvinder startet marts 07.

	Astma-allergi temadag afholdt i marts 07. Akutstuen startede april 06 og kan max. have 3 borgere på stuen af gangen.
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Projektkoordinator Ulla Hjorth Jespersen tlf. 7629 3546 by- uhj@horsens.dk

(Sundhedshus Randers) Randers Kommune

Centrets navn	Endnu ikke navngivet (Sundhedshus Randers)
Visioner	Det kommende sundhedshus skal være "Et centralt element i en decentral struktur" i forhold til opfyldelse af byrådets vision om "Sundhed og trivsel for alle"
Formål	Sundhedshuset skal være omdrejningspunktet for Randers kommunes sundhedsfremmende indsats: <ul style="list-style-type: none"> • opbygges efter vugge til grav princippet • skal skabe støttende muligheder for borgernes sundhedsfremme og sundhed • skal være med til at udvikle borgernes personlige færdigheder og styrke egenomsorgsevnen • skal styrke og udbrede Randers kommunes indsats for sundhedsfremme og forebyggelse • er stedet, hvor kommunen formidler information om sundhed, forebyggelse og sygdom i forhold til borgerne og er også det sted, hvor kommunens medarbejdere opdaterer viden og holdninger på sundhedsområdet
Tilbud/indhold	Sundhedshuset er ikke etableret endnu, men der vil være tilbud der både er rettet mod borgerne som helhed og mere målrettede tilbud mod udvalgte borgere/patienter. Foreløbig er der tale om, at der vil være nedenstående tilbud i Sundhedshuset: <ul style="list-style-type: none"> • sundby-butik/sundhedscafé • kommunale sundhedsplejersker • sygehusets jordemodercenter • sygehusets ammeklinik • den kommunale lægeordning • den kommunale sundhedsfremmeafdeling • den centrale afdeling af den kommunale tandpleje • den centrale kommunale rehabiliteringsafdeling • sygehusets mammograficenter • mødefaciliteter for patientforeninger, patientskoler mv. Hertil kommer, at private aktører inden for sundhedsområdet, der er autoriseret af Sundhedsstyrelsen, ligeledes vil blive tilbuddt at etablere deres praksis i Sundhedshuset.
Den teoretiske ramme	Sundhed Skal forstås som en sammenhæng mellem menneskets egen tænkning og livsverden og evnen til at kunne håndtere udfordringer og belastninger i hverdagslivet. (Aron Antonovsky)

	<p>Sundhedsfremme Skal forstås som sundhedsrelateret aktivitet, der søger at fremme den enkeltes sundhed, at skabe rammer og muligheder for at mobilisere borgers ressourcer og handlekompetence.</p> <p>Forebyggelse Skal forstås som en sundhedsrelateret aktivitet der sørger for at forhindre opståen og udvikling af sygdomme, psykosociale problemer eller ulykker.</p>
Pædagogiske principper	<p>Vores adfærd styres af følelser og forestillinger, det er derfor vigtigt at vi tager udgangspunkt i den enkelte persons/eller en gruppe af borgers, egne tanker og holdninger.</p> <p>Adfærdsændringer påvirkes ikke kun af den enkelte person, men af alle de sammenhænge som han indgår i.</p> <p>Selvforståelsen og identitetsskabelsen hviler i det hele taget på helheden i det liv der leveres, familie, venner, arbejde fritid o.s.v.</p> <p>I dialogen er et vigtigt redskab i den sundhedsfremmende og forebyggende indsats.</p> <p>I dialogen er der ligeværdighed mellem samtalepartnerne, det er to eksperter der mødes, den ene er ekspert på sit faglige område, og den anden er ekspert på sit liv.</p> <p>Vi skal i dialogen med den enkelte unge/voksne eller ældre borgere tage udgangspunkt i personens egne ressourcer og det der giver mening for den enkelte.</p> <p>Alt arbejde i Sundhedscentret tager udgangspunkt i anerkendelse, anerkendelse af menneskets autonomi og ret til at bestemme over eget liv.</p>
Henvisningskriterier	Da Sundhedshuset endnu ikke er etableret og de enkelte tilbud derfor endnu ikke er fastlagt kan der ikke på nuværende tidspunkt beskrives henvisningskriterier til de enkelte tilbud.
Organisering	<p>Sundhedshuset er organisatorisk placeret i kommunens sundhedsafdeling under Sundheds- og Ældreforvaltningen. Lederen af kommunens sundhedsfremmeafdeling er koordinerende leder af sundhedshuset.</p> <p>Der etableres en projektgruppe for sundhedshuset, når planlægning af indretningen i huset går i gang.</p>
Fysiske rammer	<p>Det er planen, at Sundhedshuset skal placeres på en på en centralt beliggende grund i Randers by.</p> <p>Det planlægges, at Sundhedshuset vil få et areal på ca. 2.500 m²</p>
Økonomi	Der er i kommunens budget afsat 2 mill. kr. fra 2008 og frem til leje af lokaler. Der er endnu ikke taget politisk stil-

	<p>ling til, hvorvidt kommunen skal leje eller eje lokalerne.</p> <p>Herudover vil de enkelte kommunale afdelinger, der flytter ind i Sundhedshuset have deres egne driftsmidler med ind i Sundhedshuset, men fortsat med hver sin budgetansvarlig leder.</p> <p>Der påregnes dog forskellige stordriftsfordele, som f.eks. fælles sekretariat for kommunal og evt. regionale funktioner/afdelinger</p>
Samarbejdspartnere	<p>Der planlægges med et meget bredt felt af samarbejdspartnere som f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • patientforeninger • interessegrupper • privat praktiserende inden for sundhedsområdet • sygehuset • øvrige kommunale afdelinger/institutioner
Evaluering og dokumentation	<p>Der er ikke på nuværende tidspunkt planlagt en samlet evaluering af Sundhedshuset som helhed.</p> <p>Det er besluttet, at der skal foretages en evaluering af de forskellige projekter, der løbende sættes i gang på sundhedsfremme-området. Både de projekter, der iværksættes i Sundhedshuset og øvrige lokale projekter.</p>
Links og henvisninger	<p>Nogle af Sundhedshusets funktionen flyttes i midlertidige lokale i januar 2007.</p> <p>I løbet af 2007 udarbejdes der hjemmeside for det midlertidige Sundhedshus.</p> <p>Rapport med beskrivelse af tankerne bag Randers kommunens Sundhedshus kan downloades fra</p> <p>www.randers.dk - sundhed, sygdom og handicap – sundhedshus.</p> <p>Vil pr. 1.1.07 blive flyttet til ny hjemmeside.</p>
Udviklingsbehov	Intet p.t
Tidsplan	Der arbejdes på, at Sundhedshuset kan være klar til ibrugtagning i 2009
Hvad er fremtids-perspektiverne til år 2010	
Status	<p>Nedenstående funktioner flyttes i et midlertidigt sundheds-hus pr. 1.1.07:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sundhedsplejen • sundhedsfremmeafdeling • central rehabiliteringsafdeling

	Det undersøges for øjeblikket, hvorvidt nogle af funktionerne fra Randers Centralsygehus ligeledes flyttes til de midlertidige lokaler i løbet af 2007.
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Susanne Bækgaard, leder af Sundhedshus Tlf. 8915 1394 Mail sub@randers.dk

Sundheds- og Patientskolen Grenaa

Centrets navn	Sundheds- og Patientskolen, Grenaa
Visioner	<p>Sundheds- & Patientskolen er et modelprojekt, placeret i et udkantsområde, der er karakteriseret ved et lavere uddannelsesniveau; større forekomst af langvarig sygdom; større forekomst af helbredsmæssige risikofaktorer og større sygeighed end amtet som helhed.</p> <p>Hensigten er at øge kroniske syge borgeres kapacitet til egenomsorg og handlekraft i forhold til deres sygdom og livsstil.</p>
Formål	<p>At uddanne borgere med kroniske lidelser til at tage vare på egen sundhed.</p> <p>At bidrage til sammenhængende patientforløb.</p> <p>At reducere brug af sundhedsydeler.</p> <p>At reducere afstanden til tilbud om patientuddannelse for borgere på Djursland.</p> <p>At udvikle nye samarbejds- og organisationsformer i samspillet mellem praksissektoren, kommunerne og sygehussektoren.</p> <p>At videreudvikle sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet med fokus på en helhedsorienteret tilgang til sundhed og livskvalitet.</p>
Tilbud/indhold	<p>Et samlet tilbud af livsstils- og sygdomsspecifik undervisning samt styrkelse af personlige handlekompetencer gennem 'Lær at Leve med kronisk sygdom' kurset.</p> <p>Patientundervisningen foregår i gruppeforløb på tværs af diagnoser og består af følgende moduler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kost, varetaget af diætist • Motion (to niveauer), varetaget af fysioterapeut • Rygestop, varetaget af sygeplejerske/rygestopinstruktør • Lær at leve med kronisk sygdom, varetaget af patientinstruktører. <p>Kursusindholdet er baseret på evidens/'best practice' og undervisningsmetoderne har fokus på deltagerinvolvering og motivation af deltagerne til vedligeholdelse af livsstilsændringer.</p> <p>Den sygdomsspecifikke undervisning foregår i hhv. lunge-, hjerte- og diabetesskole og varetages af læge og/eller sygeplejerske.</p> <p>Alle henviste borgere kommer til en indledende samtalé v/ projektkoordinator eller sygeplejerske mhp. afklaring af behov i relation til moduler og niveau, afdækning af forvent-</p>

	<p>ninger og der aftales undervisnings- forløb.</p> <p>Efter endt forløb følges deltagerne op telefonisk og skriftligt (spørgeskema) af projektkoordinator, som også sørger for opfølgningsbrev til praktiserende læge.</p>
Den teoretiske ramme	Sundheds- & Patientskolens teoretiske ramme er The Chronic Care Model (se ' <i>Kronisk Sygdom - patient, sundhedsvæsen og samfund</i> ', Sundhedsstyrelsen 2005) og Albert Banduras teori om begrebet 'self-efficacy' (se f.eks. Bandura, A (1986) <i>Social foundations of thought and action</i> . Englewood Cliffs. NJ: Prentice Hall).
Pædagogiske principper	Undervisningen kombinerer formidling af viden og mestringsteknikker ved brug af interaktive og deltagerfokuserede metoder, og bygger på anbefalingerne om pædagogisk metode i ' <i>Patientskoler og Gruppebaseret Patientundervisning – en litteraturgennemgang med fokus på metoder og effekter</i> ', Sundhedsstyrelsen 2005.
Henvisningskriterier	<p>Sundheds- & Patientskolen modtager henvisninger fra praktiserende læge og medicinsk afdeling, Randers Centralsygehus.</p> <p>Inklusionskriterier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bosat på Djursland • Skal kunne transportere sig til Sundheds- & Patientskolen • Skal kunne modtage og forstå undervisningen • Voksne patienter <p>Henvisningsdiagnoser *</p> <ul style="list-style-type: none"> • AMI • Angina pectoris • Hjertesvigt • Type 2 diabetes • KOL • Astma • Overvægt med BMI 30-40 <p>*Alle patientgrupper kan henvises til rygestopmodulet.</p>
Organisering	<p>Styregruppen har medlemskab af hospitalsledelsen Regionshospitalet Randers/Grenaa (RHR/RHG), afdelingsledelsen v/medicinsk overlæge, amtets sundhedsfremme enhed, praktiserende læger, og kommunerne.</p> <p>Projektet er ledelsesmæssigt forankret i hospitalsledelsen RHR/RHG.</p> <p>1 Projektkoordinator (37 timer) er ansvarlig for den daglig ledelse, herunder kvalitetssikring og udvikling.</p> <p>Derudover er tilknyttet: Sekretær (7.5 timer) Undervisere: Diætist, Fysioterapeut, Sygeplejersker og Patient-instruktører</p>
Fysiske rammer	Sundheds- & Patientskolen har til huse på Regionshospitalet

	<p>Grenaa.</p> <p>1 undervisningslokale med plads til 18-20 personer.</p> <p>1 fysioterapi lokale benyttes</p> <p>1 kontor</p> <p>1 samtalerum</p> <p>Handicapvenlig adgangsforhold. Adgang til handicaptoilet og køkken.</p> <p>Administration ifm. Medicinsk ambulatorium</p>
Økonomi	Projektet, som er 2-årigt (2005-2007), er finansieret af Aarhus Amt med 1.091.600kr
Samarbejdspartnere	Praktiserende læger og kommuner på Djursland, medicinsk & ortopæd kirurgisk afdeling samt køkken RHR/RHG; Aarhus Amt/Region Midtjylland; Komiteen for Sundhedsoplysning; private organisationer (tilbud til vedligeholdelse af livsstilsændringer)
Evaluering og dokumentation	<p>Projektet bliver løbende proces evaluert (kursus- og tilfredshedsanalyse). Effekt evaluering (analyse af spørgeskema og andre parametre) foretages ved projektets ophør.</p> <p>Der er foretaget effekt evaluering (fokusgruppe interview) af modulet 'Lær at leve med kronisk sygdom' sept. 2006.</p> <p>Rygestopbasen benyttes til dokumentation/evaluering af rygestopmodulet.</p>
Links og henvisninger	<p>Der henvises til følgende artikler:</p> <p>Diætisten nr. 79, Feb 2006 s. 5</p> <p>HELSE 8. Aug 2006 (Sektion: Region Midtjylland s.II)</p> <p>Ugeskrift for Læger 2006; 168(26):2534</p> <p>Hjertenyt nr.2, april 2006 s.18</p> <p>Månedsskrift for Praktisk Lægegerning 2007, januar/1</p>
Udviklingsbehov	
Tidsplan	Projektet evalueres maj/juni 2007 og forventes forlænget til 2011. Videreudviklingen fokuserer på udvidelse af målgruppen til andre sygdomsgrupper og udvidelse til også at omfatte henvisninger fra relevante kommunale afdelinger. Desuden udvikles, implementeres og evalueres et kræftrehabiliterings modul, ligesom der afprøves fælles opfølgning for kursister, og der foretages en overordnet evaluering af det samlede udvidede projekt.
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010	Sundheds- & Patientskolens drift forankres som et samarbejde mellem Norddjurs Kommune og Region Midtjylland. Samarbejde med Syddjurs Kommune om afvikling af undervisningsforløb. Projektet bidrager til en landsdækkende evaluering af 'Lær at Leve med kronisk Sygdom'.
Status	<p>Antal henvisninger pr.1/2/07: 330</p> <p>Kønsfordelingen: 200 kvinder /130 mænd</p> <p>Antal henvisninger fra praktiserende læger: 58%</p> <p>Antal henvisninger fra sygehus: 42%</p> <p>Aldersmæssigt fordeler patienterne sig på aldersgrupperne fra 20-89 år. Hovedparten er mellem 50-69 år (58%).</p> <p>Antal afviklede moduler jan-dec 2006:</p>

	Kost: 8 Motion I og II: 9 Rygestop: 6 Lær at leve med kronisk sygdom: 3
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Hanne Winterberg, Projektkoordinator hpw@rc.aaa.dk ell. Tlf. 2165 9586

Sundhedscenter – Holstebro Kommune

Centrets navn	Sundhedscenter – Holstebro kommune
Visioner	<p>Al indsats tager udgangspunkt i borgernes livsopfattelse med det formål at fremme borgernes evne til at mestre egen tilværelse</p> <p>Visionen er godkendt af sammenlægningsudvalget</p>
Formål	<p>Med udgangspunkt i visionen er det målsætningen at øge sundheden og livskvaliteten for borgere i kommunen ved en række sundhedsfremmende og forebyggende tiltag, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at medvirke til at højne sundhed og velvære for borgere/målgruppen og skabe vilkår for størst mulig uafhængighed af offentlige ydelser • at medvirke til at sundhed og velvære tænkes ind i hverdagslivet af alle interesserter – borgere, virksomheder, foreninger, kommune m.fl. • at borgere/målgruppen opnår øget indsigt i egen situation (sygdom, livsstil, samarbejde med offentlige og frivillige instanser m.v.) • at anvende, udvikle, afprøve og evaluere effektive metoder, der støtter borgere/ målgruppens evne til mestring, og understøtter ønsket om at fastholde ansvar for eget liv • at skabe sammenhæng og helhed i kontakten med sundhedssystemet, herunder medvirke til en let og synlig adgang til kommunens tilbud • at implementere tiltag, der kvalificerer samarbejdet på tværs af faggrupper, forvaltninger, tværkommunalt og regionalt, herunder almen praksis • at implementere tiltag, der kvalificerer samarbejdet med frivillige organisationer foreninger m.v • at være vidensbank for vidensdannelse og vidensopsamling • at medvirke ved forskning i samarbejde med lokale og regionale uddannelsesinstitutioner, samt kommunale og regionale institutioner, vedrørende sundhed og forebyggende og sundhedsfremmende tiltag.
Tilbud/indhold	<p>Hovedopgaver:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iværksættelse af forebyggende og sundhedsfremmende aktiviteter

	<p>2. Udarbejdelse og implementering af sundhedspolitik og sundhedsplan</p> <p>3. Læring og mestring</p> <p>4. Koordinerende organ for kommunens sundhedsfremme og forebyggelsesindsats</p> <p>5. Lokal vidensbank for forhold vedrørende sundhed, sundhedsfremme og forebyggelse</p> <p>6. Samarbejde med andre aktører</p> <p>Uddybende oplysninger til Ad 1 og ad 3:</p> <p>Ad 1 Sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • åben rådgivning for borgerne med mulighed for afklarende samtale om sundhed og livsstil • indsatser for at reducere livsstilssygdomme og følgerne heraf, fokus rettes imod : <ul style="list-style-type: none"> - Kost – måltidet, ernæring, vægt m.v. - Rygning - rygeafvænningsforløb, røgfrie miljøer og forebygge rygestart - Alkohol og stoffer i samarbejde med Arbejdsmarkeds- og Børn og Unge afdeling - Motion – aktivitet, netværk og rehabilitering • målrettet og differentieret indsats igennem de lovplichtige forebyggende hjemmebesøg for ældre • etablere lokale kampagner samt understøtte relevante nationale kampagner • særlige indsatser for udsatte grupper i tæt kontakt og samarbejde til fagforvaltning eller / og de frivillige organisationer, f.eks unge gravide, dårligt integrerede indvandrerkvinder, voldsramte og unge med psykiske problemer, indsatser rettet mod forebyggelse af ensomhed og isolation. <p>Ad 2 Læring og mestring:</p> <p>Indsatsen tager udgangspunkt i de sundhedsaftaler, som er under udarbejdelse i et samarbejde imellem kommune og region.</p> <p>Sundhedscentrets lærings- og mestringstilbud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud som udbydes som diagnosespecifikke forløb for grupper af borgere, hvor målet er at rette fokus på livet med kroniske belastninger. Fagkundskaber og patienterfaring ligestilles. Metoder til effektiv læring skal bidrage til at øge den enkeltes evne til at mestre sin situation. Tilbuddet rettes mod folkesygdomme f.eks. kredsløbssygdomme, osteoperose, lungelidelser, dia-
--	--

	<p>betes og vandladningsproblemer. Tilbuddet kræver samarbejde med regionen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oprette ikke diagnosespecifikke forløb for grupper af borgere efter et internationalt koncept, hvor borgere med kronisk sygdom gennemgår et uddannelsesforløb instrueret af erfarne kronisk syge. Målet er at lære at leve med de problemstillinger, som er almene for personer med kronisk sygdom. • På længere sigt anses det for realistisk at etablere egentlige lærings- og mestringscentre. Det vurderes, at en sådan indsats må afvente indgåelse af sundhedsaftaler, og et grundigt analysearbejde med henblik på at afklare tilbudets karakter og effekt samt de økonomiske konsekvenser. Etablering af et egentligt lærings- og mestringscenter kan eventuelt ske i samarbejde med regionen og andre kommuner. • Etablere tematiseret lærings- og mestringstilbud, eksempelvis vedr. inkontinens og faldtendens. Kommunens medarbejdere med særlig viden inden for områderne varetager opgaven som en del af det professionelle virke. • Etablere pårørendegrupper eksempelvis for pårørende til demente. <p>Opgaverne løses primært af sygeplejersker, og terapeuter. Det forudsæs, at centret med fordel kan udbygges med andre faggrupper, eksempelvis diætister, og psykologer. Der vil løbende blive tilknyttet specifik ekspertise i forhold til specifik opgaveløsning på konsulentbasis.</p>
Den teoretiske ramme	
Pædagogiske principper	
Henvisningskriterier	<p>Visitation</p> <p>Ingen visitation til åbne tilbud. Till specifikke indsatser foretages visitationen af sundhedscentret.</p>
Organisering	<p>I Holstebro kommune er det besluttet at den sundhedsfremmende og forebyggende indsats skal udgå fra sundhedscentret, som er organisatorisk placeret i Social og sundhedsforvaltningen. Sundhedscentret ledes af sundhedschefen.</p> <p>Placeringen i social og sundhedsforvaltningen sikrer nærhed til en organisation, som har lange traditioner for at arbejde med sundhed og trivsel i borgernes nærmiljø, og som samtidig har tradition for nære samarbejdsrelationer med sundhedssystemet set i en bred sammenhæng. Det er imidlertid en vigtig opgave at sikre et formaliseret samarbejde til de øvrige forvaltninger da det anses for at være en forudsætning for at sikre implementeringen af sundhedsfremmende</p>

	og forebyggende tiltag der rækker ind i borgernes arbejds-, fritids- og hverdagsliv.
Fysiske rammer	<p>Sundhedscenter – Fysiske rammer</p> <p>Den centrale base for sundhedscenteret udgøres af et hus i Holstebros bymidte. Huset indeholder undervisnings- og mødelokaler, en lille sundhedsbutik samt kontorfaciliteter for de ansatte.</p> <p>Sundhedscentrets ydelser skal række ud i hele kommunen og hermed tilgodeose let tilgængelighed for alle befolkningsgrupper.</p> <p>Det følger heraf, at nogle tilbud med fordel kan placeres uden for den centrale ramme, i de forskellige arenaer, hvor borgerne færdes. Herunder i sundhedscentrets øvrige lokaliteter, som er placeret forskellige steder i Holstebro by, og i kommunens yderområder i landdistrikterne, endvidere på skoler, uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser, daginstitutioner, dagcentre, apoteker, biblioteksafdelinger, haller og andre sportsfaciliteter, medborger-, beboer- og sognehuse, butikscentre m.v.</p> <p>Sundhedscentret varetager endvidere ledsage- og kontaktpersonsordning, dagcentervirksomhed, sygeplejeklinik, forebyggende hjemmebesøg, demensindsats, høreomsorg, frivilligt socialt arbejde efter servicelovens § 115, kontaktpersonsordning for døvblinde og krisecenter for voldsramte kvinder og deres børn. Det indebærer at sundhedscentret har mange baser rundt i alle lokalområder.</p>
Økonomi	Budget ca. 25.mill kr.
Samarbejdspartnere	<ul style="list-style-type: none"> • Internt i kommunen skal der være et løbende samarbejde mellem forskellige faggrupper, forvaltninger og institutioner for at løse sundhedsfremme- og forebyggelsesopgaven tilfredsstillende. Som anført overfor kan et koordinerende organ med sundhedscentret som tovholder være medvirkende hertil. • Private organisationer i form af frivilligt socialt arbejde og patientforeninger er aktive allerede i de nuværende kommuner – og bliver vigtige medspillere på flere opgaveområder. De private foreninger har samtidig nogle nyttige kompetencer og ressourcer, som kommunen ikke råder over. • Almen praksis er centrale aktører i forhold til borgernes sundhedsfremme og forebyggelse. Sundhedscenterets ydelser og indsatser bør derfor udvikles i et samspil med de lokale lægepraksiser. Det anbefales at etablere en praksiskonsulentordning for at sikre en enstrenget tilgang til almen praksis. • Regionen - og dermed de lokale sygehuse - er faste aftalepartnere omkring de obligatoriske sundhedsaftaler. Særlige opmærksomhedspunkter er opgavefordelingen omkring den patientrettede forebyggelse,

	<p>samspillet med livsstilscafeerne og brug af regionens kompetencecentre på folkesundhedsområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Andre kommuner. For en række opgaver og indsatser vil selv de nye og større kommuner være for små til at være bæredygtige for en velkvalificeret indsats. Opgaverne kan derfor løses i et samarbejde med andre kommuner. Her vil et samarbejde i nord-vest området med Struer og Lemvig Kommuner være oplagt, men også andre nabokommuner kan med fordel inddragtes. Netværkssamarbejde og nationale samarbejdsorganer er fagligt berigende og kan give værdifulde kontakter i forhold til centrale myndigheder, eksempelvis udannelsesinstitutioner og Sundhedsstyrelsen.
Evaluering og dokumentation	Igennem fælles projekter og medvirken i forskning udvikles vidensdannelse, vidensopsamling sammen med lokale og regionale uddannelsesinstitutioner samt kommunale og regionale institutioner, der beskæftiger sig med sundhed og forebyggende og sundhedsfremmende tiltag.
Links og henvisninger	www.nyholstebro.dk
Udviklingsbehov	-
Tidsplan	Personalet er ansat fra 1.1.2007, sundhedscentret forventes klar til indflytning d.2.1.2007. Planlægningen er i gang på mange planer. Iværksættelse af de enkelte tiltag etableres som en fortløbende proces, der til stadighed afpasses de aktuelle ressourcer, situationen og de erhvervede erfaringer.
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010	Der forventes vedtaget en sundhedspolitik i foråret 2007, på baggrund heraf klargøres det langsigtede perspektiv.
Status	Se tidsplan
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Sundhedschef Ellen Greve Holstebro kommune

SundhedsCenter Århus

Centrets navn	SundhedsCenter Århus
Visioner	Århus Kommune vil sørge for rammer, så alle borgerne kan leve et sundt liv fyldt med livsmod, handlekraft og handlefrihed.
Formål	<ul style="list-style-type: none"> • At patienter med kroniske sygdomme bibringes redskaber til at leve et godt liv med færre hospitalsindlæggelser på trods af deres sygdom. • At mange af borgerne i risikozonen for at blive ramt af kronisk sygdom omlægger deres livsstil og forbliver radske. • At flere borgere lever et godt liv med en sund livsstil. • At samle og synliggøre ekspertise og viden til gavn for patienter, borgerne og personale. <p>At skabe rammer for udvikling og opdatering af sundhedspersonalets kompetencer via tværgående samarbejde mellem forvaltningsenheder – det kommunale, det private og det amtslige/regionale system - og faglige kulturer.</p>
Tilbud/indhold	<p>Sundhedscentret består af en udadrettet del og en lukket, patientrettet del. Målgrupperne er alle borgere i Århus Kommune.</p> <p>a) Åben del Borgere kan komme direkte og få vejledning i, hvor de skal henvende sig inden for sundhedssystemet - en slags sundhedsborgerservice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om motiverende sundhedsfremme- og forebyggelsessamtaler for den enkelte i forhold til livsstils-sygdomme. • Formidling om livsstilsemner som: kost, motion, overvægt, tobak (rygestopkurser). • Guide til et eller flere af de mange sundhedsfremmende tilbud i offentligt, frivilligt eller privat regi. <p>b) Udadrettet del Indsats med henblik på at reducere antallet af nye tilfælde af kronisk sygdom. Finder allerede sted.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forældre, børn og personale tilknyttet daginstitutio-ner, skoler. • Medarbejdere på offentlige og private arbejdspladser. • Sundhedsformidling i forhold til risikogrupper. <p>c) Lukket patientrettet del, som fordrer lægehenvisning. Den lukkede, patientrettede del kommer til at bestå af en almen del og en specifik del. Den almene del bliver fælles for</p>

	<p>de valgte grupper, mens den specifikke del med undervisning i sygdommens karakter og årsager bliver individuel eller med små hold med hver diagnose for sig.</p> <p>Skolerne skal tilføre viden, konkrete redskaber og handlemuligheder for den enkelte. En ramme med rehabilitering hvor borgernes netværk, boligsituation og hidtidige levemåde og livsform medtænkes. Således får borgeren mulighed for selv at tage ansvar og blive "herre i eget hus" på en sundhedsfremmende måde.</p> <p>Varigheden af forløbet er 8-12 uger á 2 timer /uge.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sundhedsskoler med patientundervisning for borgere med kronisk sygdom (Astma/KOL, Hjerte/kar, Diabetes type2). • Borgere, som egen læge vurderer i risikozonen for at blive kronisk syg. • Pårørende til patienter med kroniske lidelser.
Den teoretiske ramme	<p><u>Sundhedsbegreb:</u></p> <p>Vi arbejder ud fra "Det åbne Sundhedsbegreb", hvor sundhed er karakteriseret ved en indre sammenhæng, medbestemmelse og balance mellem over- og underbelastning. Det enkelte menneskes egne mål og værdier skal respekteres. Derfor skal vi som medarbejdere medtænke kultur og kontekst, så vi er åbne overfor individuelle variationer i mål og livsbetingelser. Vi forstår sundhed som en følelse af livsmod og livsglæde, hvor den enkelte er i stand til at klare hverdagens mange forskellige situationer. Mennesker kan med den forståelse være sunde, selvom de er syge, eller usunde selvom de er raske. Det handler simpelthen om, hvordan livet (op)leves. Det handler om at borgeren/kursisten selv sætter sine mål.</p> <p>Kilde: Wackerhaussen – 94</p> <p>Det åbne Sundhedsbegreb er bredt. Og når vi skal tilføre viden og hjælpe borgeren/kursisten til selv at klare hverdagens mange situationer – både fysisk og psykosocialt, på trods af kronisk, invaliderende sygdom, er det nødvendigt vi anvender en sundhedspædagogik, som modsvarer og harmonerer.</p>
Pædagogiske principper	<p><u>Sundhedspædagogik:</u></p> <p>Aron Antonovsky har forsket i, hvorfor nogle mennesker på trods af stressorer holder sig raske, hvor andre bliver syge – han kalder det salutogenese, modsat den traditionelle biomedicinske tilgang, patogenese, som beskæftiger sig med hvorfor folk bliver syge, uden at undre sig over at andre – utsat for det samme - holder sig raske.</p> <p>Han har dokumenteret at meningsfuldheden er det centrale element, som motiverer mennesker og at den har en stærk sammenhæng med et godt helbred. Han siger, det er følelsen af meningsfuldhed, der afgør om man føler, at en sag er værd at beskæftige sig med. Om man står overfor en</p>

	<p>overkommelig udfordring eller et uoverstigeligt problem. Alt-så – i vores kontekst - om man orker at lave om på sine vaner, om man tør, om man kan finde meningen med det.</p> <p>Det betyder at vi, i vores samtaler og undervisning skal medvirke til at borgeren/kursisten oplever en mening med at få tilført ny viden og fysisk træning. Vi tager derfor afsæt i de helbrede-, eksistentielle og sundhedsspørgsmål, som borgeren/kursisten stiller til os, sig selv eller medkursister i den rækkefølge, de nu melder sig. Undervisningen skal være deltagerorienteret, således vi knytter vores formidling af viden an til de caces, kursisterne bringer op undervejs, så det bliver vedkommende. Det handler altså ikke kun om at sende et budskab med en masse sundhedsfaglig viden, men i lige så høj grad om at gøre budskabet efterspurgt. At skabe motivation og engagement. I modsat fald er resultatet, at folk hverken føler sig motiveret til at høre budskabet, huske det eller ændre vaner, siger Antonovsky.</p>
Henvisningskriterier	Praktiserende læger kan henvisse ud fra kriterier, beskrevet i klinisk info til de praktiserende læger.
Organisering	<p>SundhedsCenter Århus er organisatorisk forankret på rådhuset under Sundhedsstaben.</p> <p>Lederen af sundhedscentret er uddannet sygeplejerske med mange års erfaring fra både sekundær og primær, endvidere pædagogisk og ledelsesmæssig erfaring, diplomudd fra DSH og DFH – studerer pt. til Master i Humanistisk Sundhedsviden-skab.</p> <p>Det tværfaglige team på sundhedscentret består af sygeplejersker, fysioterapeuter, diætist, socialrådgiver og administrativ medarbejder. Alle medarbejderne kommer fra stillinger, hvor de fagligt har arbejdet med den målgruppe, vi henvender os til.</p> <p>Følgegruppe sammensat af formændene for lokalforeningerne i de tre relevante patientforeninger, 3 medarbejdere fra sundhedscentret, 1 fællestillsidsrepræsentant fra kommunen, 1 fra kommunens sundhedsklinikker, amtspraksiskoordinator, afdelingens praksiskonsulent, socialoverlæge fra kommunen, chefen for medicinske afdelinger på Århus sygehuse-ne, 1 medarbejder fra sundhedsstaben i Århus Kommune, 4 personer fra Amtets Kvalitetsudviklingsafdeling + underleverandører, som vi har købt til evaluering, leder af sundhedscentret – pt. stud MHH - er formand for følgegruppen.</p>
Fysiske rammer	Lejemål på 1. og 2. sal i et fredet hus. Vi får 544 m ² til vores rådighed. Der er elevator i huset. Ligger i midtbyen lige ved trafikknudepunkt. DGI er naboer, underboere.
Økonomi	Budget til samlede udgifter 12 mio. Fra ministeriet 5 mio, fra byrådet 7 mio.
Samarbejdspartnere	DGI, praktiserende læger, praksiskonsulent og amtspraksiskoordinator-lokalcentrenes sundhedsklinikker og aktivit-

	tetsafdelinger – 3 patientforeninger (overvejende de frivillige)
Evaluering og dokumentation	<p>Vi har købt Kvalitetsafdelingen i Århus Amt til at evaluere. Den vil finde sted som en triangulering efter det første år og inden afslutning. Her vil blive målt på alder, køn, problem, livsstil, BMI, taljemål, funktionstest af forskellig art, SF12, borgers egen oplevelse, borgertilfredshed, personaletilfredshed, samarbejdspartnernes tilfredshed, økonomi, antal genindlæggelser før og nu etc.</p> <p>Der vil udkomme en midtvejsevaluering og vi vil løbende justere tilbuddet, hvis noget viser sig at være uhensigtsmæssigt.</p> <p>Måling og dataindsamling finder sted med bestemte intervalle – såvel ved påbegyndelse af kurset, som ved afslutning, efter 3 mdr. og efter 1 år. – En succes bliver projektet først, når vi kan dokumentere, at den ændrede livsstil og det højere funktionsniveau og livskvalitet rækker udover kursets varighed.</p> <p>Slutevalueringen forelægges Århus Byråd i forbindelse med stillingtagen til videreførelse og fremtidige indsatsområder for et eller flere sundhedscentre.</p>
Links og henvisninger	Hjemmeside kommer "op at stå" i slutningen af denne uge : WWW.århuskommune.dk/sundhedscenter Artikel i Jyllandsposten den 12.11.06 ifm åbning.
Udviklingsbehov	
Tidsplan	Pilotprojekt over 2 ¼ år. 1.10.06-31.1.09
Hvad er fremtids-perspektiverne til år 2010	Håb om god effekt af indsatsen – om ikke evidens, så stærke tendenser, således byrådet vil udvide og gøre permanent – sætte i drift.
Status	SundhedsCenter Århus åbnede 15.11.06 – vi får en del henvisninger fra praktiserende læger – skal starte skoleforløb op den 13.12. Der kommer også borgere fra gaden til samtaler og vejledning.
Øvrige bemærkninger	Patientforeningerne har fået stillet et lokale til rådighed i fællesskab.
Kontaktperson	Karen Bjerre, SundhedsCenter Århus, Jægergårdsgade 97, 1. sal 8000 Århus C

Sundhedscenter Vest - Ringkøbing-Skjern Kommune

Centrets navn	Sundhedscenter Vest, Kirkegade 3, 6880 Tarm
Visioner	<p>Sundhedscenter Vest er opstået i forbindelse med kommunesammenlægningen af de fem kommuner: Egvad, Skjern, Ringkøbing, Videbæk og Holmsland. Sundhedscenter Vest er, fra politisk side, et ønske om at bibringe et sundhedstilbud tæt på borgerne, hvor det sundhedsfremmende og forebyggende element er fremherskende.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tryghed gennem sundhedsydslser af høj kvalitet. • En bred vifte af sundhedsydslser i lokalområdet. • Sammenhæng og helhed i kontakten med sundhedsvæsenet. • En kompetent vejleder til sund levevis i alle livets faser • En vækstplads for nytænkning og udvikling af sundhedsydslser af høj kvalitet <p>Det er ambitionen at være i front nationalt såvel som internationalt på felter inden for sundhedsfremme og mestring af livet. Derfor foregår der en kontinuerlig udvikling og udbygning af sundhedscentrets tilbud. Sundhedscenteret er i sig selv et udviklingsprojekt, hvor selve konceptet skal udvikles og blive model for, hvad et sundhedscenter kan og skal være.</p>
Formål	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedscenteret bidrager til, at kommune, virksomheder og borgere tænker sundhed ind i alle livets forhold. • Sundhedscenteret er i front på områder som sundhedsfremme, forebyggelse og mestring. • Sundhedscenteret målretter indsatsen mod områder, hvor der er dokumenteret behov og effekt af indsatsen. • Sundhedscenteret har dokumentation, evaluering og forskning som indsatsområde. • Sundhedscenteret tilbyder i samarbejde med private aktører specielle ydelser af særlig høj kvalitet. • Sundhedscenteret ser det som sin opgave at skabe netværk mellem relevante sundhedsprofessionelle aktører.
Tilbud/indhold	<p>Borgerrettet forebyggelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De forebyggende hjemmebesøg. • Forebyggende træning eks. balance hold, styrke hold m.m. • Forebyggende indsats i forhold til misbrugs området (alkohol og stoffer). • Fokus på alle KRAM områderne, samt psykisk ar-

	<p>bejdsmiljø og stress.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fokus på forebyggelse i børneårene via tværfagligt kommunalt samarbejde. • Temaaftener om sund livsstil (bl.a. stresshåndtering og overvægt). • Rygestopkurser. Både individuelle forløb og gruppeforløb. Fra 1. februar kan vi desuden tilbyde rådgivning til unge ud fra X-hale konceptet. • Samarbejde med kultur og fritidsområdet om aktiviteter i natur og kultur. • Lærings- og mestringsforløb for mennesker med en fysisk kronisk sygdom
Den teoretiske ramme	Se Sundhedscenter Vest´s hjemmeside: www.sundhedscenter-vest.dk
Pædagogiske principper	Se Sundhedscenter Vest´s hjemmeside: www.sundhedscenter-vest.dk
Henvisningskriterier	Der er ingen aftaler vedr. henvisningskriterier eller henvisningsret i forhold til sundhedscentret.
Organisering	
Fysiske rammer	Pt. er sundhedscentret fysisk placeret i Tarm Sygehus' administrationsbygning. Fra 1. juli 2007 bliver sundhedscentret samlet på Tarm Sygehus med misbrugsbehandling, fysio- og ergoterapeuter, træningssale, kontorer og samtalerum. Desuden stilles der et lokale til rådighed på sygehuset til de frivillige foreninger (patientforeninger).
Økonomi	
Samarbejdspartnere	DGI, konsulentfirmaet Incitare, patientforeninger (Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen, Diabetesforeningen), Skjern-Egvad Museum, Vestjyllands Højskole, Ringkøbing Museum, Sundhedsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, arbejdsmarkedscenteret, kommunens forvaltninger (tværkommunalt), SSP (Skole - Socialforvaltning - Politi), CVU i Holstebro (studerende og undervisning), Lemvig, Struer, Skive, Herning og Ringkøbing-Skjern kommuner i forhold til rygning.
Evaluering og dokumentation	I forhold til lærings- og mestringsforløbet har konsulentfirmaet Incitare udviklet evalueringsværktøj i forhold til at evaluere læringsforløbet. Desuden er Incitare koblet på et

	kommande projekt om kræftrehabilitering med deltagelse af Kræftens Bekæmpelse, sundhedscentret, speciallæge i forhold til ansøgning og evaluering af et kræftrehabiliteringsforløb.
Links og henvisninger	www.sundhedscenter-vest.dk
Udviklingsbehov	
Tidsplan	
Hvad er fremtids-perspektiverne til år 2010	
Status	
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Leder Ulla Svendsen (99484418) eller udviklingskonsulent Finn Chemnitz (99484406)

Livsstilscentret - Regionshospitalet Brædstrup

Centrets navn	Livsstilscentret, Regionshospitalet Brædstrup, Sygehusvej 20, 8740 Brædstrup.
Visioner	<p>Visionerne er udviklet af Livsstilscentret i samarbejde med Horsens-Brædstrup Sygehus samt Sundhedsforvaltningen, Vejle amt, og er godkendt af Sundhedsudvalget i Vejle amt.</p> <p>Visionerne er at Livsstilscentret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fortsat udvikler specialiserede sygehusbaserede sundhedspædagogiske behandlinger til patienter med komplekse livsstilsrelaterede helbredsproblemer 2. har en nøglefunktion i relation til metodeudvikling og vidensdeling baseret på best practise 3. indgår som partner i anvendelsesorienteret sundhedsstjenesteforskning
Formål	<p>Patientrelateret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fremme patienternes sundhedsadfærd 2. Øge den enkelte patients oplevelse af livskvalitet ved at <ul style="list-style-type: none"> - motivere patienten til at ændre vaner og livsstil, der har medført helbredsmæssige problemer og forringelse af patientens livskvalitet - at den motiverede patient tilegner sig viden og færdigheder, der sætter patienten i stand til at gennemføre sine beslutninger om ændring af vaner og livsstil <p>Videnrelateret:</p> <p>Livsstilscentret skal fortsat være foregangsinstitution på livsstilsområdet, og skal derfor opfattes som et sundhedspædagogisk værksted, hvor der</p> <ul style="list-style-type: none"> - skal foregå metodeudvikling i relation til livsstilsrelaterede sygdomme - udvikles nye tiltag og skabes rum for nytænkning inden for området - afholdes kurser og temadage for sundhedsfagligt ansatte
Tilbud/indhold	<p>Livsstilscentret tilbyder en specialiseret sygehusbaseret sundhedspædagogisk behandling til patienter med komplekse livsstilsrelaterede helbredsproblemer.</p> <p>Målgrupper er patienter med lav mestringsevne og handlekompetence (uanset sygdommens sværhedsgrad), der har én af flg. diagnoser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diabetes 2. Hjerte-kar sygdomme 3. KOL 4. Osteoporose 5. Uønsket barnløshed i kombination med svær over-

	<p>vægt</p> <p>6. Svær overvægt</p> <p>7. Der er endvidere tilbud til forældre til overvægtige børn</p> <p>Behandlingen består af undervisning og træning i flg. temer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trivsel, håndtering af stress, at skabe og fastholde motivation, forandringskompetencer etc. 2. Sundhedsfremme i forhold til henvisningsdiagnosen samt helbredsfordel ved rygestop 3. Sund mad og måltidsmønster 4. Fysisk aktivitet <p>Behandlingen består af 3 indlæggelser á 4 døgns varighed med ca. 3 måneders interval, og foregår i hold bestående af ca. 18 patienter/raske ledsagere. Ægtefælle/samlever opfordres til at deltage som rask ledsager.</p>
Den teoretiske ramme	<p>Arbejdet på Livsstilscentret er baseret på følgende opfattelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At patientens handlekompetence og mestringsevne i forhold til at leve med en sygdom har afgørende betydning for patientens livskvalitet • At patientens helbredsforhold på nogle områder er påvirkeligt af patientens livsstil • At de fleste mennesker med livsstilsrelaterede helbredsproblemer har et ambivalent forhold til deres aktuelle adfærd og deres ønsker til deres helbred på længere sigt • At patienten handler i overensstemmelse med sin overbevisning. Det betyder, at patienten ændrer adfærd, hvis han/hun ændrer overbevisning. Det er derfor afgørende, at patienten opnår forståelse for sammenhængen mellem livsstil og helbredsrisici, samt ændrer overbevisning vedr. betydningen af og mulighederne for at gennemføre livsstilsændringer <p>En forudsætning for at patienten ændrer levevis er at patienten har en tro på at</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det nyttet • Det er muligt og • Det er umagen værd <p>Udgangspunkt i behandlingen er at voksne selvstændige mennesker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selv tager ansvar • Har et hav af erfaringer • Lærer med henblik på at løse praktiske problemer • Er forskellige <p>Kommunikation, bl.a. i form af Den motiverende samtale, er det vigtigste redskab i undervisningen. Den motiverende</p>

	<p>samtale er baseret på principperne for patientcentreret medicin. Det betyder bl.a. at løsningen skal findes i et samarbejde med den enkelte patient og tage udgangspunkt i forståelse af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem er patienten? • Hvad mener patienten? • Hvad er hendes situation, ønsker og muligheder? <p>Kilde vedr. den motiverende samtale: Psykolog Carl Rogers (litteratur fra 1950) samt lidt revidering fra Miller og Rollnick (også psykologer, fra ca. 1995)</p>
Pædagogiske principper	<p>Grundlæggende pædagogiske principper i arbejdet på Livsstilscentret.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen andre end patienten selv kan - eller skal - ændre patientens adfærd • Patienten handler i overensstemmelse med sin overbevisning. Når patienten ændrer overbevisning, ændrer patienten også adfærd • Patient og behandler er altid ligeværdige som mennesker - men aldrig ligestillede i rollerne som patient/behandler. Behandleren er hjælper for patienten • Patienten er ekspert på, hvad der er et godt liv for patienten. Behandleren er ekspert på det sundhedsfaglige område. Når patienten søger hjælp i sundhedsvæsenet, er det netop fordi vi har en faglig ekspertise. Vi kan imidlertid ikke ændre patientens adfærd, eller gøre noget på patientens vegne - men vi kan gøre noget <u>sammen</u> med patienten. Det er derfor afgørende at etablere et samarbejde mellem patient og behandler, baseret på behandlerens respekt for patientens autonomi og en gensidig accept af hhv. behandlerens og patientens roller • Motivation til forandring skal fremkaldes i patienten selv - og ikke påtvinges af behandleren • Patientens overvejelser vedr. at ændre eller vedligeholde adfærd er baseret på patientens personlige vurdering af fordele og ulemper ved hhv. ændring eller vedligehold (ambivalansen) • Ved at stimulere patienten til at reflektere over evt. uoverensstemmelse mellem aktuel adfærd (og konsekvenserne heraf) og patientens personlige ønsker i forhold til trivsel og helbred kan behandleren hjælpe patienten til at skabe og fastholde motivation • Det er patientens ansvar at træffe beslutninger vedr. eget liv - og leve med konsekvenserne heraf. Det er behandlerens ansvar at sikre sig at patienten har haft mulighed for at tilegne sig (eller fravælge) viden og redskaber til at handle på et informeret grundlag. Behandleren skal hverken godkende eller underkende patientens beslutninger • Modstand er en naturlig og forudsigelig reaktion på ethvert forsøg på at presse eller overtale patienten til adfærdsændring. Forstærkede forsøg på overtalelse, forstærker patientens modstand • Behandleren skal møde patienten med en uforbeholden positiv indstilling - og ikke vurdere patientens personlighed eller adfærd ud fra egne holdninger og normer

	<ul style="list-style-type: none"> Behandlernes opgave er at stimulere patienten til at finde løsninger på egne problemer. Behandleren kan ikke give råd til patienten om, hvad der er godt for patienten (mål), men kan - med visse forbehold, og under forudsætning af, at rådene er efterspurgt - give gode råd om, hvordan patienten i højere grad kan nærme sig sit mål (midlerne) Behandleren skal kunne identificere, hvor patienten er i "forandringens hjul", og vælge de metoder, der matcher de forskellige stadier Udgangspunktet for behandlingen er at styrke patientens ressourcer og vilje til at ændre eller vedligeholde ønskede adfærdsændringer, samt at styrke patienten i fortsat at tage ansvar for eget liv (empowering) Behandleren skal være opmærksom på, hvordan egne følelser og personlige holdninger påvirker hans opfattelse af patientens adfærd og valg (self awareness)
Henvisningskriterier	<p>Patienterne skal:</p> <ol style="list-style-type: none"> være lægeligt udredte og traditionelt behandlede have behov for og ønske om hjælp til at øge livskvaliteten og forbedre sundhedsadfærden have lav mestringsevne og handlekompetence kunne klare sig uden hjælp af anden person kunne gå på trapper (der er ingen elevator) have ønske om og evne til at indgå i holdundervisning tale og forstå dansk <p>Patienterne henvises af praktiserende læger, speciallæger og sygehuslæger; dvs. alle læger med henvisningsret.</p>
Organisering	<p>Livsstilscentret er en sengeafdeling på Regionshospitalet Brædstrup.</p> <p>Der er normeret 6 stillinger fordelt på 8 ansatte: lægefaglig konsulent, sekretær, køkkenassisterter, diætist, fysioterapeut, sygeplejerske samt oversygeplejerske.</p> <p>Oversygeplejersken refererer til Hospitalsledelsen.</p>
Fysiske rammer	<p>De fysiske rammer udgøres af 3–etagers blok. Der er 2 etager med i alt 12 dobbeltværelser med bad og toilet til hvert værelse. I stueetagen er der køkken, spisestue samt 3 kontorer. I kælderetagen er der undervisningslokale, motionslokale samt depotrum.</p> <p>Der er ingen elevator.</p>
Økonomi	<p>Budgettet er kr. 2,2 mill. kr.</p> <p>Der behandles ca. 200 patienter/år.</p>
Samarbejdspartnere	<p>Henvisende læger.</p> <p>Herudover er der et meget stort antal henvendelser fra studerende samt sundhedsfagligt professionelle fra andre sygehusafdelinger og kommuner, der arbejder med patientrettet forebyggelse og sundhedsfremme.</p>

Evaluering og dokumentation	Evalueringen viser at patienterne gennemfører varige æn-dringer vedr. livskvalitet og sundhedsadfærd, til gavn for deres helbred. Der henvises til såvel fortløbende som historisk follow-up evaluering, der findes på hjemmesiden.
Links og henvisninger	www.sundhed.dk (vælg Region Midt – Regionshospitalet Brædstrup - - Livsstilscentret).
Udviklingsbehov	Såfremt Livsstilscentret skal kunne imødekomme det stigende antal henvisninger og den store efterspørgsel efter yddelser, er det nødvendigt at udvide kapaciteten. Det forudsætter opnormering af personale samt udvidelse af de fysiske rammer.
Tidsplan	På sigt kan erfaringerne for nuværende målgrupper anvendes til at udvikle behandlingstilbud til andre målgrupper.
Hvad er fremtids-perspektiverne til år 2010	Udvidelse af kapaciteten, såvel personalemæssigt som fysiske rammer. Gerne udvikling af nye tilbud.
Status	I 2007 arbejdes på etablering af samarbejde, implementering og profilering af Livsstilscentret i Region Midt, samt udvidelse af kapacitet.
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Susanne Bøgelund, oversygeplejerske og leder af Livsstilscentret. Mail: Susanne.Bogelund@horsens.rm.dk tlf. 79 59 11 28.

Herning Sundhedscenter

Centrets navn	Ikke besluttet endnu. Der arbejdes med 2 modeller, se nedenfor
Visioner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integretret borgerrettet og patientrettet tilbud på tværs af aldersgrupper og patientgrupper. Et stort samarbejde med DGI om både fælles hus og fælles indhold 2. Etablering af lokale omsorgssundhedscentre flere steder i kommunen med udgangspunkt i bofællesskab med flerlægepraksis
Formål	<ol style="list-style-type: none"> 1. At skabe et hus hvor forebyggelse og sundhedsfremme er integreret i hele tilbudsporteføljen uanset hvem der er aktør. Integration mellem kommunale og private tilbud for at skabe mere sundhed for befolkningen. 2. Sammentænke sundhedsydslser og -tilbud i kommune og primærsektor
Tilbud/indhold	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inkluderer både patient- og borger rettet sundhedsfremme og forebyggelse, herunder kroniker indsatsen 2. Primært patientrettet forebyggelse
Den teoretiske ramme	Empowermentstrategier og fokus på netværk
Pædagogiske principper	Ikke fastlagt
Henvisningskriterier	Ikke fastlagt
Organisering	Ikke fastlagt
Fysiske rammer	<ol style="list-style-type: none"> 1. I Herning by, under projektering – ikke politisk besluttet 2. Forskellige lokaliteter i kommunen undersøges
Økonomi	Ikke fastlagt
Samarbejdspartnere	<ol style="list-style-type: none"> 1. DGI + evt. andre 2. Praktiserende læger
Evaluering og dokumentation	Ikke fastlagt – men et naturligt integreret element
Links og henvisninger	Ingen endnu
Udviklingsbehov	Er under udvikling
Tidsplan	Forventet færdigt i 2009
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010	At få det etableret
Status	Under projektering og politisk drøftelse
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Rikke Gormsen, sundhedsfremmekonsulent, Sundhedsafdelingen, Herning, sharg@herning.dk

Samsø Sundhedsfremmecenter

Centrets navn	Samsø Sundhedsfremmecenter. Centret er et halvandet årigt sundhedscenterprojekt (opstart den 1.07.2006), som støttes af Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsøgspulje vedrørende sundhedscentre i kommunerne.
Visioner	<ul style="list-style-type: none"> • Borgerne på Samsø skal have nye og mere effektive muligheder for at bevare og udvikle den fysiske, psykiske og sociale evne til at klare sig selv længst muligt • Sundhedstilstanden på Samsø skal forbedres væsentligt, idet der er særligt fokus på højrisikogrupperne. Der skal arbejdes systematisk vedr. forebyggelse af livsstilssygdomme. • Centrum/walk-in centret skal være kendt og benyttet af borgerne på Samsø. • Projekt Samsø Sundhedsfremmecenter skal i projektperioden have nået frem til en ø-model for et sundhedscenter, som udover projektperioden er både økonomisk og fagligt bæredygtigt, og som kan anvendes helt eller delvist af andre ø-samfund eller udkantsområder. <p>Visionerne er udformet af projektgruppen.</p>
Formål	<ul style="list-style-type: none"> • Forbedring af sundheden på Samsø • Sammenhængende patientforløb • Økonomisk fordel (på sigt) • Bedre forebyggelse og sundhedsfremme • Højere kvalitet i sundhedsydeler • Højt fagligt niveau • Tiltrække kompetente medarbejdere •
Tilbud/indhold	<p>Borgerrettede tilbud (tilbud til alle borgere på Samsø):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuel sundhedsprofil/sundhedsplan (alle medarbejdere i Sundhedsfremmecentret: leder, fysioterapeut, ernæringsrådgiver) • Sundhedscheck: BT, blodsukker, højde, vægt, BMI, kondition (alle medarbejdere) • Rygestop (individuelt/hold) (leder, ernæringsrådgiver – begge uddannede rygestopinstruktører) • Motionstilbud: Stavgangshold, løbehold, fitness-hold (fysioterapeut) • Individuel kostrådgivning (ernæringsrådgiver) • Sund kost og motion (fysioterapeut og ernæringsrådgiver) • Alkoholrådgivning/behandling (erfaren alkoholbeandler fra Århus Kommune) • <p>Patientrettede tilbud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitness for gigtpatienter (fysioterapeut) <p>Under planlægning:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Hjertehold • Ryghold • KOL hold • "Lær at leve med kronisk sygdom" <p>Pr. 1.1.2007: Genoptræning efter sygehusindlæggelse (fysioterapeut samt kommunalt ansat ergoterapeut)</p>
Den teoretiske ramme	<ul style="list-style-type: none"> • Det brede rehabiliteringsbegreb (formuleret af Marselisborgcentret) • Sammenhængende patientforløb •
Pædagogiske principper	Primært: Den motiverende samtale
Henvisningskriterier	Der er ingen henvisningsprincipper. Enhver borger på Samsø kan henvende sig – på baggrund af egne bekymringer eller på opfordring fra andre
Organisering	Der er ansat en leder, som er afdelingsleder i Samsø Kommune (uddannet fysioterapeut og MHH), en fysioterapeut og en ernæringsrådgiver (bachelor i sundhed og ernæring) Social- og Kulturudvalget fungerer som styregruppe. Der er nedsat en faglig koordineringsgruppe og et brugerråd. Samsø Kommune er driftsherre for centret.
Fysiske rammer	<p>Sundhedsfremmecentret er beliggende centralt i Tranebjerg by – i nærheden af kommunens øvrige lokaliteter (borger-service, teknisk forvaltning, sociale forvaltning, jobcenter). Der findes et stort lokale på ca. 80 m², som rummer kontorfaciliteter og mødefaciliteter, samt et samtalerum på ca. 10 m². Genoptræning finder sted på Samsø Sygehus samt på en nedlagt skole i Onsbjerg.</p> <p>Der er let adkomst til centret, som ligger i stueniveau.</p> <p>Sundhedsplejersken på Samsø har kontor i Sundhedsfremmecentret.</p>
Økonomi	<p>Se bilag.</p> <p>Derudover er fysioterapeut, ansat til genoptræning, og sundhedsplejersken ansat udenfor Sundhedsfremmecentrets økonomi.</p>
Samarbejdspartnere	<ul style="list-style-type: none"> • Samsø Kommunes ældreområde • Samsø kommunes øvrige afdelinger • Samsø Sygehus • Patientforeninger • Praktiserende læger • Skolevæsnet på Samsø • Samsø Højskole
Evaluering og dokumentation	Vi evaluerer løbende vores aktiviteter – og registrerer alle aktiviteter. Vi regner med at få stor hjælp af Indenrigs- og Sundhedsministeriet til slutevaluering – idet vi er en af de 18 forsøgskommuner, der er støttet af ministeriet.

Links og henvisninger	www.samsoe.dk/sundhedsfremmecenter
Udviklingsbehov	<ul style="list-style-type: none"> • Genoptræningsopgaverne. Vi skal afklare, hvilke opgaver, kommunen skal klare – og hvilke Samsø Sygehus skal påtage sig. • Samarbejdet med de praktiserende læger skal forbedres. • Tilbud til borgere på kontanthjælp og sygedagpenge skal etableres • Vi skal afklare, hvordan og i hvilket omfang vi skal tilbyde arbejdsplasserne på Samsø sundhedsydelsler. • Vi skal blive bedre til at nå familierne • Vi vil gerne etablere tilbud til de unge på Samsø •
Tidsplan	Samsø Sundhedsfremmecenter er et projekt, som strækker sig til den 31.12.2007. Det er ikke besluttet, hvorvidt Sundhedsfremmecentret skal fortsætte derefter – og i given fald i hvilken form.
Hvad er fremtids-perspektiverne til år 2010	?
Status	Det går godt – og efter planen/projektet. Projektet startede officielt den 6.10.2006, så mange opgaver er endnu ikke implementeret, men vi er godt på vej. Vi bliver brugt af Samsøs borgere, og vi hører stort set kun godt fra vore deltage/re/borgere.
Øvrige bemærkninger	
Kontaktperson	Afdelingsleder Nanna Salicath, Samsø Sundhedsfremmecenter.

Odder Kommune Sundhedscenter

Centrets navn	Odder Kommune Sundhedscenter Bilsbækvej 11, 8300 Odder
Visioner	<p>I Odder Kommunes Sundhedscenter er målsætningen at øge fokus på sundhedsfremme og forebyggelse. Udgangspunktet er de nuværende funktioner tilknyttet Sundhedscentret, men visionen er et Sundhedscenter der tager udgangspunkt i behovet for indsatsområder (eks. Borgerundervisning, videnscenter)</p> <p>Politisk temadrøftelse om Sundhedscenter i Odder Kommune 19.3.2003</p>
Formål	<p><u>Det er vort mål:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - At øge sundhedsfremme og forebyggelse - Borgeren oplever kvalitet, kontinuitet og fleksibilitet i Sundhedscentrets muligheder.
Tilbud/indhold	<p>Følgende punkter er de mål vedr. Sundhedscentret der er beskrevet i ældreområdets kontrakt 2005/2006.</p> <p>1. Mål vedr. Genoptræningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At forbedre borgerens livsvilkår ved rehabilitering/genoptræning. - At genoptræne borgerens fysiske færdigheder <p>2. Mål vedr. Vedligeholdende træning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At forebygge funktionsnedsættelse - At iværksætte aktiverende indsats m.h.p. størst mulig selvhjulpenhed - At tilbyde borgerne en bred vifte af individuelt tilpassede vedligeholdende træningstilbud. <p>3. Mål vedr. Daghjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fastholdelse/øge borgerens livskvalitet ved at benytte sig af daghjemstilbuddet - Tilgodeose den svage ældres ønske om at blive længst muligt i eget hjem. <p>4. Mål vedr. Korttidsafsnittet – 9 døgnpladser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilbyde fleksible løsninger til borgere i en kritisk situation / med akut behov, hvor der ikke kræves indlæggelse. - Videreudvikle det tværfaglige samarbejde både Odder kommune og tværsektoriel. <p>6. Mål vedr. Akut stue – 1 akutstue:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilbud om døgnplads op til 3 døgn i en akut opstået situation i eget hjem.

	<p>7. Mål vedr. midlertidige akut pladser – 1-2 døgnpladser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P.g.a. flaskehalsproblematik oprettes 2 midlertidige akut-pladser. Disse må ikke føre til et generelt løft i kommunens serviceniveau, og lukkes derfor hurtigst muligt og straks ved brugerens overgang til andet tilbud. - En midlertidig akut-plads oprettes efter behov og aftale med Visitationsteamet som alternativ til fast vagt i hjemmet <p>Visiteres af Visitationsteamet i Odder Kommune</p> <p>8. Mål vedr. Vagtberedskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At sikre den ældre borger akut hjælp/bistand ud fra den enkeltes behov i en afgrænset periode - perioden er afhængig af tilbuddet. - At undgå unødvendige indlæggelser / genindlæggelser - Den faste vagt kan maksimalt rekvireres for 3 sammenhængende aftenere og nætter – svarende til i alt 6 vagter. Det er også muligt kun at rekvirere f.eks. nattevagter <p>Visiteres kun af praktiserende læger / vagtlæger</p> <p>9. Mål vedr. Aktivitetshuset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At give borgeren en række tilbud med aktiverende og forrebyggende sigte - At stimulere brugerstyring i forhold til Aktivitetshuset indhold. - At danne grundlag for opbygning af socialt netværk brugerne imellem. <p>10. Rehabiliteringsprojekt med Odder Sygehus og Odder Kommune.</p>
Den teoretiske ramme	
Pædagogiske principper	
Henvisningskriterier	<p>Der er i 2006 politisk godkendte kvalitetsstandarder indenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - genoptræning - vedligeholdelsestræning - daghjem - Afløsning og aflastning af pårørende <p>Ældreområdet er organiseret i BUM – modellen og der visiteres til ovennævnte tilbud (dog ikke på træningsområdet endnu)</p>
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> - Sundhedscentret er organiseret i ældreområdets udførerenheden (Ældreservice) - leder af Sundhedscenter referer til ældrechefen
Fysiske rammer	<p>Sundhedscentret er fysisk spredt på følgende steder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ørting Lokalcenter (korttidspladser, akutstue, vagtbe-

	<p>redskab)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ålykkecentret (daghjem, Aktivitetshuset) - Odder Sygehus (Odder Kommunes Træningscenter) 																		
Økonomi	<p>Kommunale udgifter i 2006 tal:</p> <table> <tbody> <tr> <td>- Daghjem</td> <td>1,4 mio. kr.</td> </tr> <tr> <td>- Kortid</td> <td>3,2 mio. kr.</td> </tr> <tr> <td>- Træning</td> <td>3,9 mio. kr.</td> </tr> <tr> <td>- Aktivitetshuset</td> <td>0,4 mio. kr.</td> </tr> <tr> <td>- Beredskab</td> <td>0,1 mio. kr.</td> </tr> <tr> <td>I alt</td> <td>9,0 mio. kr.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Amtslig medfinansiering til indhold i Sundhedscentret via Sundhedsaftalen indtil 2007:</p> <table> <tbody> <tr> <td>- Genopræning</td> <td>455.000 kr.</td> </tr> <tr> <td>- Beredskab</td> <td>67.000 kr.</td> </tr> <tr> <td>I alt</td> <td>522.000 kr.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Samlet ca. 9,5 mio. kr.</p>	- Daghjem	1,4 mio. kr.	- Kortid	3,2 mio. kr.	- Træning	3,9 mio. kr.	- Aktivitetshuset	0,4 mio. kr.	- Beredskab	0,1 mio. kr.	I alt	9,0 mio. kr.	- Genopræning	455.000 kr.	- Beredskab	67.000 kr.	I alt	522.000 kr.
- Daghjem	1,4 mio. kr.																		
- Kortid	3,2 mio. kr.																		
- Træning	3,9 mio. kr.																		
- Aktivitetshuset	0,4 mio. kr.																		
- Beredskab	0,1 mio. kr.																		
I alt	9,0 mio. kr.																		
- Genopræning	455.000 kr.																		
- Beredskab	67.000 kr.																		
I alt	522.000 kr.																		
Samarbejdspartnere	Praktiserende læger, Visitationstemaet, Sygehuset, Hjemmeplejen m.fl.																		
Evaluering og dokumentation																			
Links og henvisninger	www.oddernettet.dk www.aeldreamraadet.odder.dk																		
Udviklingsbehov	Sundhedscentrets indhold, fysik og organisering skal politisk følges op, både i forhold til den politiske proces vedr. plan for plejeboliger og ligeså vedr. de nye sundhedsopgaver som følge af kommunalreformen.																		
Tidsplan	I forbindelse med, at et nyt plejecenter skal indvies i 2008/2009 og 4 lokalcentre skal lukke, skal Sundhedscentrets indhold og fremtid politisk afklares.																		
Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010																			
Status																			
Øvrige bemærkninger																			
Kontaktperson	<p>Ulla Reintoft, Leder af Sundhedscenter Kirstine Markvorsen, Ældrechef</p> <hr/> <p>Ældreservice, ODDER KOMMUNE Stenslund 6, 8300 Odder</p>																		

	Tlf. 8780 3246 Mobil: 2090 2305 Web: www.aeldreamraadet.odder.dk
--	---

Kort vejledning til de enkelte spørgsmål

Centrets navn: Her skrives centrets navn.

Visioner: Her beskrives sundhedscentrets visioner og hvem, der har formuleret dem. En definition af en vision kan være den idealtilstand, der stræbes efter i forhold til at opfylde brugernes særlige behov – en idealtilstand, der måske aldrig bliver realiseret.

Formål: Hvad er de forventede effekter af sundhedscenter indsatsen.

Tilbud/indhold: Her beskrives typer og omfanget af tilbuddene/indholdet (opdelt hvis muligt i borger- og patientrettet), målgrupper samt hvem, der varetager hvilke opgaver i relation hertil.

Teoretiske ramme: Her beskrives sundhedscentrets teoretiske ramme som der arbejdes indenfor.

Pædagogiske principper: Her beskrives hvilke pædagogiske principper der anvendes i undervisningen af patienterne.

Henvisningskriterier: Her beskrives, om der er henvisningskriterier. Hvis ja, hvem kan henvise til sundhedscentret og på hvilke indikationer.

Organisering: Specificering af ledelse og kompetence herunder beskrivelse af styregruppe, arbejds-/projektgrupper, daglig ledelse, antal medarbejdere, faggrupper samt hvem der er driftsherre for centret.

Fysiske rammer: Her beskrives de fysiske rammer sundhedscentret råder over, herunder eksempelvis placering i kommunen, flere lokaliteter, m²-antal, lokaler, adgangsforhold samt om der er andre funktioner i tilknytning til sundhedscentret.

Økonomi: Her beskrives de økonomiske forudsætninger og budgettal for sundhedscentret. Der ønskes opdeling, så vidt muligt, i samlede udgifter og ekstra udgifter afledt af etableringen af sundhedscentret. Finansiering af anlæg/bygninger mv. ønskes også beskrevet herunder også OPP (offentlig-privat partnerskab) i arbejdet.

Samarbejdspartnere: Her beskrives sundhedscentrets vigtigste/nærmeste samarbejdspartnere, offentlige som private.

Evaluering og dokumentation: Her kan beskrives tanker om evaluering og dokumentation for sundhedscentret og eventuelle delforløb/aktiviteter herunder referencer og evidens.

Links og henvisninger: Her angives hjemmesideadresser til relevante links og henvisninger, der beskriver sundhedscentret eller aktiviteter heri.

Udviklingsbehov: Her kan beskrives udfordringer og problemstillinger, der skal tages hånd om på kort sigt. Endvidere gerne selvkritiske erfaringer og valg i arbejdet med sundhedscentret, andre kan drage nytte af.

Tidsplan: Her beskrives tidsplanen for sundhedscentret de kommende år. Der er ingen fast afgrænsning på tidsplanens periode.

Hvad er fremtidsperspektiverne til år 2010: Her beskrives de langsigtede perspektiver for sundhedscentret frem til år 2010.

Status: Beskrivelse af, hvordan det går med sundhedscentret i forhold til implementering, drift, evaluering mv. Punktet tænkes løbende opdateret af kontaktpersonen fra sundhedscentret og regionen vil også med mellemrum sende beskrivelsen ud til kommunerne med hensyn til opdatering.

Øvrige bemærkninger: Hvis I har yderligere relevante oplysninger omkring jeres sundhedscenter i forhold til denne beskrivelse, som ikke er blevet belyst, er I velkomne til at benytte dette felt til at beskrive disse.

Kontaktperson: Her angives kontaktperson for yderligere oplysninger samt eventuelt hvem, der har udfyldt beskrivelsen for sundhedscentret.

Spørgsmål mv. til udfyldelsen af beskrivelsen, kan rettes til specialkonsulent Steen Urup Skov på sus@rm.dk fra 1. januar 2007: steenurup.skov@stab.rm.dk eller på ☎ 8728 4652.

Temagruppen – Sundhedscentre

Navn	Titel og kommune	e-mail
Bodil Bjørnshave	Sundhedsfaglig konsulent, Strategi- og Udviklingsafdelingen, Skejby Sygehus	BBL@sk.sks.aaa.dk
Karen Vilsgaard	Centersouschef, Kirurgisk Center, Herning Sygehus	aakv@ringamt.dk
Henning Vestergaard	Direktør Henning Vestergaard Hospitalsledelsen, Ringkøbing Amt	hen-ve@ringamt.dk
Anne Mette Vejgaard	Fuldmægtig, Ledelsessekretariatet, Silkeborg Centralsygehus	YAAMV@sc.aaa.dk
Ove Bast Andreasen	Planlægningschef, planlægningsafdelingen, Århus Sygehus	oveba@as.aaa.dk
Anne Brøcker	Fuldmægtig, Århus Sygehus	anker@as.aaa.dk
Birgit Svendsen	Kvalitetschef, Randers Centralsygehus	bsv@rc.aaa.dk
Carsten Thordal	Ledende overlæge, Medicinsk afdeling, Sygehus Viborg	car-sten.thordal@sygehusviborg.dk
Anna Birte Sparvath	Chefsygeplejerske, Horsens og Brædstrup Sygehus	annabir-te.sparvath@horsens.rm.dk
Christian Boel	Sundhedschef, Favrskov Kommune	chbo@favrskov.dk
Vivi Altenburg	Afdelingsleder, Herning Kommune	sha-va@herning.dk
Birthe Pors	Sygepl. – teamleder det mobile team, Horsens Kommune	ssbpc@horsens.dk
Grete Bækgaard Thomsen Pia Møller	Lemvig Kommune Områdeleder, Lemvig Kommune	gre-te.baekgaard.thomsen@lembiq.dk Pia.moller@lembiq.dk
Kirstine Markvorsen	Ældrechef, Odder Kommune	kirsti-ne.markvorsen@odder.dk
Ulla Svendsen	Ringkøbing-Skjern Kommune	ula.svendsen@rksk.dk

Michael Andersen	Silkeborg Kommune	<u>ma@silkeborg.dk</u>
Eva Henriksen Sonja Johnsen	Sundhedschef, Skive Kommune Servicechef, Skive kommune	<u>eh@skivekommune.dk</u>
Iris Nielsen	Koordinator, Syddjurs Kommune,	<u>irn@ebeltoft.dk</u>
Karen Bjerre	Chefkonsulent, Århus Kommune	<u>kbh@mag3.aarhus.dk</u>
Inge Bank	Sundhed og forebyggelseschef, Hedensted Kommune	<u>iba@hedensted.dk</u>
Ellen Greve	Sundhedschef, Holstebro Kommune	<a href="mailto:El-
len.Greve@holste
bro.dk"><u>El- len.Greve@holste bro.dk</u>
Margit Andersen	Uddannelseskoordinator, Ikast- Brande Kommune	<a href="mailto:maand@ikast-
brande.dk"><u>maand@ikast- brande.dk</u>
Pia Moldt	Sundhedskoordinator, Norddjurs Kommune	<u>pm@norddjurs.dk</u>
Bo Skovgaard	Sundhedschef, Randers Kommune	<a href="mailto:bo.skovgaard@ra
nders.dk"><u>bo.skovgaard@ra nders.dk</u>
Nanna Salicath	Afdelingsleder, Samsø Kommune	<u>auns@samsoe.dk</u>
Dorte Mørkbak	Chefkonsulent, Skanderborg Kommune	<a href="mailto:dor-
te.moerkbak@ska
nderborg.dk"><u>dor- te.moerkbak@ska nderborg.dk</u>
Lis Hoffmann Jensen Aase Nielsen	Afdelingsleder, Struer Kommune Afdelingsleder, Struer Kommune	<a href="mailto:Ihj@struer.dk
aasen@struer.dk"><u>Ihj@struer.dk aasen@struer.dk</u>
Jytte Therkildsen	Sundhedschef, Viborg Kommune	<u>jth@viborg.dk</u>
Kirsten Vinther-Jensen	Kontorchef, Århus Amt	<a href="mailto:Kirsten.Vinter-
Jen-
sen@STAB.RM.DK"><u>Kirsten.Vinter- Jen- sen@STAB.RM.DK</u>
Lone Grøn	Projektleder, Antropolog, Phd. DSI Institut for Sundhedsvæsen Århus	<u>lg@dsi.dk</u>
Birgitte Holm Andersen (fmd.)	Kontorchef, Afdelingen for Regionalt Sundhedssamarbejde, Region Midtjylland	<a href="mailto:Birgit-
te.Andersen@STA
B.RM.DK"><u>Birgit- te.Andersen@STA B.RM.DK</u>
Steen Urup Skov (indtil 1. marts 2007)	Specialkonsulent, Afdelingen for Regionalt Sundhedssamarbejde, Region Midtjylland	<a href="mailto:SteenU-
rup.Skov@STAB.R
M.DK"><u>SteenU- rup.Skov@STAB.R M.DK</u>
Kristine Lindeneg Drejø	AC-fuldmaetig, Afdelingen for Regionalt Sundhedssamarbejde, Region Midtjylland	<a href="mailto:Kristi-
ne.Drejoe@STAB.
RM.DK"><u>Kristi- ne.Drejoe@STAB. RM.DK</u>